

De Overbrugse Plas

De verbindende schakel

Notitie reikwijdte en detailniveau

24 februari 2025

De Overbrugse Plas – De verbindende schakel

Notitie Reikwijdte en Detailniveau
milieueffectrapportage

Februari 2025

Aangeboden door: K3Delta
Aangeboden aan: Provincie Gelderland en gemeente Buren

Document: Notitie Reikwijdte en Detailniveau milieueffectrapportage
Status: Definitief v1.0
Datum: 24-02-2025
Referentie: -

Projectcode: L038

Auteur(s): K. Lange (K3)
Interne controle door: J. Hijlkema, H. Hooijer (K3)

Inhoudsopgave

1	Toelichting project en de milieueffectrapportage.....	3
1.1	Het initiatief.....	3
1.2	Het plangebied	3
1.3	Besluitvorming en mer-plicht.....	6
1.4	Notitie Reikwijdte en Detailniveau.....	8
1.5	Maatschappelijke meerwaarde.....	8
1.6	Leeswijzer	8
2	Beleidskader.....	9
2.1	Inleiding	9
2.2	Europees beleid.....	9
2.3	Rijksbeleid	9
2.4	Provinciaal beleid	10
2.5	Beleid Waterschap Rivierenland	13
2.6	Gemeentelijk beleid	14
3	Het Voornemen	17
3.1	Projectdoelen	17
3.2	Het proces tot nu toe	18
3.3	De hoofdlijnen van het Voornemen.....	18
3.4	Het Alternatief.....	34
4	Inhoud en aanpak van het onderzoek.....	36
4.1	Onderzoeksvragen.....	36
4.2	MER-aspecten en beoordelingscriteria	36
5	Hoe gaan we verder?	39
5.1	Omgevingscommunicatie.....	39
5.2	Overzicht te nemen planstappen	39
5.3	Procedure	41
5.4	Planning.....	41
5.5	Contactgegevens	42

Bijlagen.....	43
I. Overzicht Lingemeren, voornemen ‘Natuur’	43
a. Inrichtingsplan voornemen ‘Natuur’	43
b. Principe doorsnedes voornemen ‘Natuur’	43
II. Themakaarten voornemen ‘Natuur’	43
a. Functieoverzicht	43
b. Natuurtype en waterdiepte.....	43
c. Recreatief netwerk.....	43
d. Concept Waterlegger	43
III. Memo updates ontwerp d.d. 4-6-2024.....	43
IV. Overzicht Lingemeren alternatief ‘Agrarisch’	43
a. Inrichtingsplan alternatief ‘Agrarisch’	43
b. Principe doorsnedes alternatief ‘Agrarisch’	43
V. Themakaarten alternatief ‘Agrarisch’	43
a. Functieoverzicht	43
b. Natuurtype en waterdiepte.....	43
c. Recreatief netwerk.....	43

1 Toelichting project en de milieueffectrapportage

1.1 Het initiatief

K3Delta (verder te noemen als K3) is als 3^e generatie familiebedrijf gespecialiseerd in integrale gebiedsontwikkelingen met het winnen van bouwgrondstoffen als drager, waarmee invulling wordt gegeven aan maatschappelijke opgaven. K3 is initiatiefnemer van de voorgenomen ontwikkeling van de Overbrugse Plas: een nieuw waterrijk natuurgebied met kleinschalige en duurzame recreatie. Het kunnen winnen van bouwgrondstoffen en het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit van het plangebied als onderdeel van de gebiedsontwikkeling Lingemeren zijn eveneens doelstellingen van het plan.

De Overbrugse Plas is de tweede fase van gebiedsontwikkeling Lingemeren, ten noordoosten van Tiel. Hiervoor is eerder de Structuurvisie Lingemeren opgesteld, waarvoor in 2012 reeds een m.e.r. is doorlopen¹. Deze structuurvisie is opgenomen in de huidige omgevingsvisie van de gemeente Buren. De eerste fase van de gebiedsontwikkeling Lingemeren bestaat uit de Blauwe Kampse Plas (Lingemeer 2), zie Figuur 1.

Door de ontwikkeling kan invulling worden gegeven aan doelstellingen uit de omgevingsvisie, het Nationaal Landschap Rivierengebied, en de Regionale Adaptatie Strategie. Zie §2.1.

Voor u ligt de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor de voorgenomen ontwikkeling middels tijdelijke zandwinning. Dit is de eerste stap in de milieueffectrapportage-procedure (m.e.r.-procedure), die wordt doorlopen om het bevoegd gezag en de omgeving te informeren over de besluitvorming omtrent het project. Deze NRD gaat in op de achtergrond van het project, beschrijft het relevante beleid en de regelgeving, de te onderzoeken varianten en geeft aan conform welk beoordelingskader de milieuonderzoeken voor het op te stellen milieueffectrapport (MER) worden uitgevoerd. In het MER worden de milieueffecten beschouwd, waaruit moet blijken of het milieu op een volwaardige manier is meegewogen in de besluitvorming voor het project.

1.2 Het plangebied

Het plangebied van de Overbrugse Plas is circa 58 hectare groot en ligt in de gemeente Buren. De Overbrugse Plas is de tweede fase van gebiedsontwikkeling Lingemeren, waarvan ten oosten in de eerste fase reeds de Blauwe Kampse Plas is aangelegd. Ten westen van het plangebied, liggen de bestaande plassen van de Beldert samen met Golfbaan de Batouwe. Deze locaties zijn in het verleden reeds succesvol ontwikkeld en gerealiseerd door middel van zandwinning. Het plangebied is weergegeven op Figuur 1

In de huidige situatie, heeft het plangebied vooral een agrarische functie, met enkele woningen en bedrijfsbebouwing. Zie Figuur 3. De huidige situatie van het plangebied is eveneens op groot formaat opgenomen als aparte bijlage: Bijlage I: huidige situatie plangebied.

Onderdeel van de Blauwe Kampse Plas is het Plan Natuureilanden. Deze grenst direct aan de westkant van het plangebied, hiervan is het bestemmingsplan in 2023 vastgesteld (en daarmee opgenomen in het omgevingsplan van rechtswege). De Linge, grenzend direct aan het plangebied, is onderdeel van het Gelders natuurnetwerk. Een groot deel van het plangebied is onderdeel van Nationaal Landschap Rivierengebied. Zie Figuur 2.

Het plangebied is op circa 3 km ten noorden en 5 km ten zuiden van Natura 2000-gebied Rijntakken gelegen.

¹ <https://www.commissiemer.nl/docs/mer/p24/p2471/2471-069planmer.pdf>

Ligging plangebied

A	Plangebied Overbrugse Plas	D	Blauwe Kampse Plas
B	Lingemeer	E	Bedrijventerrein Medel
C	Woonwijk Lingemeer	F	De Beldert

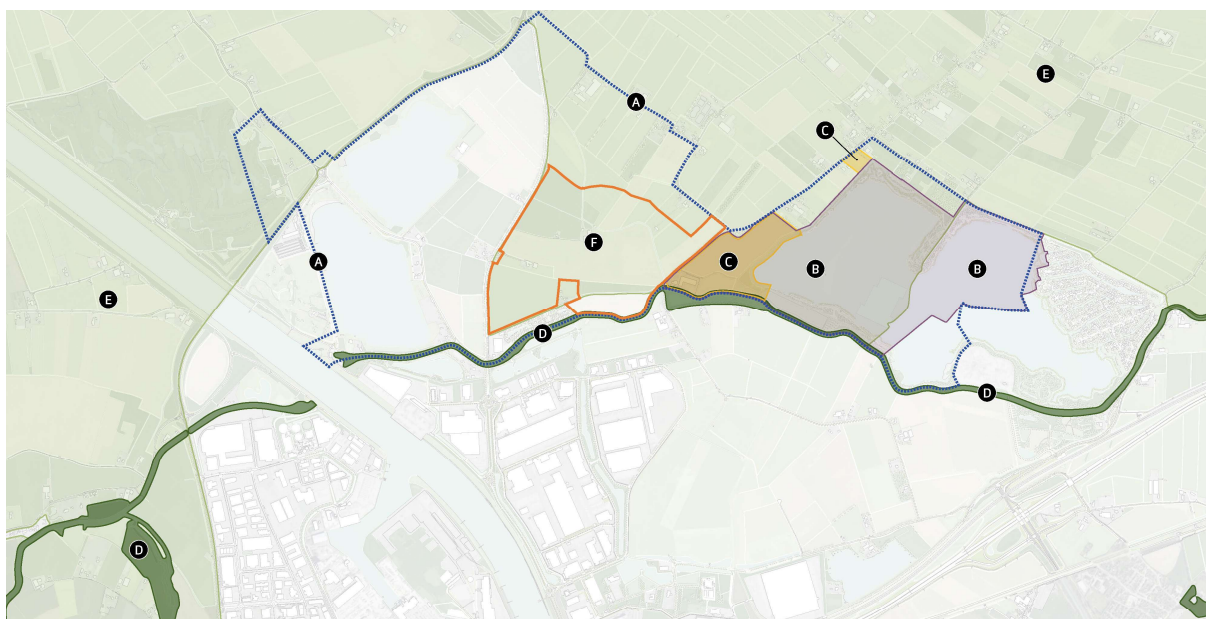
Figuur 1: ligging plangebied

Huidige functies plangebied

A Agrarische gronden (54,8 ha)	D Bedrijfsbebouwing
B Erf	E Wonen
C Water	F Plangrens (58 ha)

Figuur 3: huidige functies

Bestemmingen plangebieden

A Plangebied structuurvisie Lingemeren	D Gelders Natuur Netwerk
B Bestemmingsplangebied Lingemeer 2	E Nationaal Landschap Rivierengebied
C Bestemmingsplangebied Natuureilanden	F Plangebied Overbrugse Plas

Figuur 2: plangebieden

Plangebied/studiegebied

De effecten van het project kunnen ook buiten het plangebied optreden, daarom kennen we ook een 'studiegebied'. Het studiegebied verschilt per onderzoeksthema. Sommige effecten zijn lokaal en treden alleen op in het plangebied zelf, bijvoorbeeld bij eventuele aantasting van archeologische waarden. Andere effecten, zoals bijvoorbeeld stikstofdepositie of grondwaterstromen, kunnen zich tot op grotere afstand van het project voordoen. De omvang van het studiegebied wordt lopende het onderzoek duidelijk en wordt toegelicht in het op te stellen MER.

1.3 Besluitvorming en mer-plicht

De procedure voor de milieueffectrapportage (MER) dient om het milieubelang bij plannen en besluiten een volwaardige plaats in de besluitvorming te geven. Het doorlopen van een mer-procedure bij plannen en besluiten is verplicht als een activiteit is opgenomen in Bijlage V van het Omgevingsbesluit (Ob). Gevallen onder Kolom 2 van de genoemde bijlage kennen een mer-plicht. Als een activiteit is opgenomen in Kolom 3 van de genoemde bijlage, dan gaat het om een mer-beoordelingsplicht. In de beoordeling wordt getoetst of mogelijk belangrijke nadelige (milieu)gevolgen kunnen optreden. Indien met ja beantwoord, dan volgt alsnog de mer-plicht.

Milieueffectrapportage (MER)

De beoogde tijdelijke zandwinning is een activiteit als genoemd in categorie B1, geval 2°, van Bijlage V van het Ob. De relevante drempelwaarde voor een mer-plicht bij deze categorie is 'een terreinoppervlakte van meer dan 25 hectare' (zie Tabel 1).

Daarnaast dient het omgevingsplan gewijzigd te worden om de planologische functieverandering voor de gebiedsontwikkeling mogelijk te maken. Dergelijke gebiedsontwikkelingen vallen onder de categorie J12 van Bijlage V van het Ob: Landinrichtingsprojecten.

Tabel 1: onderdeel B. Aanwijzing projecten en daarvoor benodigde besluiten waarvoor een mer-(beoordelings)plicht geldt

Kolom 1	Kolom 2	Kolom 3	Kolom 4
Nr. Projecten	Gevallen waarin de mer-plicht geldt (artikel 16.43, eerste lid, aanhef en onder a, van de wet)	Gevallen waarin de mer-beoordelingsplicht geldt (artikel 16.43, eerste lid, aanhef en onder b, van de wet)	Besluiten als bedoeld in artikel 11.6, derde lid, onder c, van dit besluit
B. Winning van delfstoffen en oppervlakedelfstoffen			
B1 Turfwinning, groeven en dagbouwmijnen	Winning, wijziging of uitbreiding van een winning: 1°. van turf met een terreinoppervlakte van meer dan 150 ha; of 2°. in een groeve of dagbouwmijn met een terreinoppervlakte van meer dan 25 ha	Winning, wijziging of uitbreiding	De omgevingsvergunning voor een ontgrondingsactiviteit
J. Infrastructuur en ruimte			
J12 Landinrichtingsprojecten	Niet van toepassing	Aanleg, wijziging of uitbreiding	Het omgevingsplan

De beoogde gebiedsontwikkeling beslaat circa 58 hectare. Bij oplevering is het gebied onder te verdelen in circa 50 hectare nieuwe natuur waarvan 35 hectare waternatuur, 15 hectare landnatuur, en 5 hectare landbouwgrond. Twee bestaande woon/werkfuncties worden verplaatst binnen het plangebied, er wordt een recreatie- horecavoorziening toegevoegd en er worden enkele recreatiewoningen toegevoegd. Op circa 35 hectare wordt tijdelijk zand gewonnen, dit overstijgt de drempelwaarde van geval 2°. Hierdoor ontstaat er een mer-plicht voor het besluit op de omgevingsvergunning voor een ontgrondingsactiviteit (cat. B1, kolom 4). Voor de algehele gebiedsontwikkeling en de daarbij behorende planologische procedure (het wijzigen van het omgevingsplan, cat. J12, kolom 4) geldt enkel een mer-beoordelingsplicht.

Het bevoegd gezag

Onder de nieuwe omgevingswet, is voor ontgrondingsactiviteiten > 100.000 m³ (artikel 4.6 van het Omgevingsbesluit) de provincie Gelderland het bevoegd gezag. Zij kan voor activiteiten binnen de omgevingsvergunning advies inwinnen bij de relevante bevoegde gezagen.

De gemeente Buren is het bevoegd gezag voor de planologische procedure (wijziging omgevingsplan). Zij wint tevens advies in bij de andere bestuurslagen. Voorliggende planontwikkeling wordt in zijn totaliteit door de verschillende bevoegde gezagen afgestemd en besproken.

Procedure

De procedure hiervoor is als volgt:

- a. het opstellen van een notitie over de reikwijdte en het detailniveau (NRD) van het MER;
- b. op verzoek van de initiatiefnemer verleent het bevoegd gezag advies over de NRD, het bevoegd gezag raadpleegt hiervoor overige bestuursorganen en instanties (waaronder de Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie m.e.r.));
- c. ook voor derden is kennisgeving en inspraak mogelijk, mede op basis van de NRD;
- d. raadplegen van de bij de uitvoering van het plan betrokken bestuursorganen zoals Provincie Gelderland, gemeente Buren en waterschap Rivierenland;
- e. opstellen van een plan-/project-MER t.b.v. de mer-plichtige activiteit en de wijziging van het omgevingsplan;
- f. ter inzage leggen van het ontwerpbesluit ontgrondingsactiviteit en het ontwerp wijzigingsbesluit omgevingsplan inclusief het MER, waarbij (formele) inspraak mogelijk is;
- g. het bevoegd gezag kan de Commissie m.e.r. in de gelegenheid stellen advies uit te brengen over het milieueffectrapport;
- h. het definitief verlenen van de omgevingsvergunning en vaststelling van het omgevingsplan, waarbij de milieueffecten in het MER zijn beschreven en een reactie op de ingekomen zienswijzen bij de verdere besluitvorming is opgenomen;
- i. bekendmaking van het besluit.

Overige activiteiten waarvoor een omgevingsvergunning benodigd is, betreffen de flora- en fauna-activiteiten en wateractiviteiten.

De ontwikkeling van de Overbrugse Plas is niet passend binnen het geldend planologisch regime. Het huidige (tijdelijke) omgevingsplan zal moeten worden herzien. De huidige bestemmingen moeten worden herzien om de beoogde functies van de Overbrugse plas mogelijk te maken. Hiervoor geldt een mer-beoordelingsplicht (categorie J12 van Bijlage V van het Ob).

Omdat voor de ontgrondingsactiviteit al een project-MER noodzakelijk is, wordt voor het omgevingsplan de plan-MER hierin meegenomen. De wijziging van het omgevingsplan wordt tegelijk met de ontgrondingsactiviteit in procedure gebracht. Om die reden wordt één gecombineerde plan-en-project MER opgesteld. Het document wordt verder aangehaald als: MER.

1.4 Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Voorliggend document, de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) is bedoeld om betrokkenen en omgeving vooraf te informeren en te raadplegen over de gewenste inhoud van de op te stellen milieueffectrapportage, ofwel over de reikwijdte en het detailniveau. De 'reikwijdte' geeft aan wat het Voornemen is en welke (milieu- en omgevings)thema's in beeld worden gebracht. Het 'detailniveau' betreft de diepgang en methode van het onderzoek.

De provincie Gelderland en de gemeente Buren stellen eenieder in de gelegenheid een reactie te geven (een zienswijze in te dienen) over de reikwijdte en het detailniveau van het MER, zoals in voorliggend document beschreven.

De Notitie Reikwijdte en Detailniveau ligt (in overleg met het bevoegd gezag) voor eenieder ter inzage op de volgende locaties:

- Provincie Gelderland, Markt 11, Arnhem;
- Gemeente Buren, De Wetering 1, Maurik.

Schriftelijk - digitaal reageren

Gedurende de periode van terinzagelegging kunt u per post of digitaal een zienswijze indienen. Voor de details wordt verwezen naar de publicatie op overheid.nl of in de lokale krant.

1.5 Maatschappelijke meerwaarde

K3Delta is een familiebedrijf dat al drie generaties voorziet in bouwgrondstoffen in Nederland. Door de structurele vraag naar zand is er ook een structurele opgave om bij gebiedsontwikkelingen vrijkomend zand te benutten.

Het beleidsplan zand- en kleiwinning van de provincie Gelderland d.d. 6 december 2006 stelt dat het winnen van bouwgrondstoffen gezien wordt als een activiteit waarbij andere beleidsdoelstellingen zoals bijvoorbeeld recreatie en natuurontwikkeling gerealiseerd kunnen worden. Met de beoogde ontwikkeling van de Overbrugse Plas wordt ingespeeld op:

- De winning van bouwgrondstoffen
- Natuurontwikkeling;
- Recreatie;
- Klimaatadaptatie.

1.6 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de huidige ruimtelijke context en het relevante beleidskader. Hiermee wordt basis van de bestaande landschapskwaliteiten in beeld gebracht welke kansen voor bovenstaande thema's in het plangebied aanwezig zijn en welke doelstellingen daaruit gedestilleerd kunnen worden. Dit vormt de basis voor het Voornemen en voor het Alternatief welke in H3 worden beschreven.

In H4 komen de te verwachten effecten op de omgeving aan de orde. Daarin wordt tevens beschreven welke onderzoeken naar verwachting nodig zijn voor het beoordelen van de (milieu)effecten en het verlenen van de benodigde vergunningen. Het document sluit af met de te doorlopen procedures, de te raadplegen instanties en een kort overzicht van de planning (H5).

2 Beleidskader

2.1 Inleiding

Om aansluiting te vinden bij de ruimtelijke opgaven die er spelen, is een analyse gemaakt van de bestaande kwaliteiten van het gebied, ambities voor versterking hiervan en het hiermee samenhangende ruimtelijke beleid.

De kwaliteiten en ambities zijn tot zover mogelijk verwerkt in het Voornemen welke nader wordt omschreven in H3. Het beleidskader wordt – van grof naar fijn – in onderstaande paragrafen nader beschreven. In de conclusies van onderstaande paragrafen wordt de relatie van het beleid met het Voornemen omschreven.

2.2 Europees beleid

Natura 2000-gebieden worden beschermd middels de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. Wanneer een plan, project of activiteit mogelijke significante effecten heeft op een Natura 2000-gebied, dan dienen deze gevolgen in kaart worden gebracht en beoordeeld. Dit geldt ook voor activiteiten of projecten buiten het Natura 2000-gebied, deze kunnen immers ook effect hebben op de aangewezen soorten en habitats van het betreffende gebied.

Conclusie Europees beleid

Het plangebied is niet in Natura 2000-gebied gelegen, maar wel op circa 3 km ten noorden en 5 km ten zuiden van Natura 2000-gebied Rijntakken. De invloed van het project op Natura 2000-gebieden in de omgeving wordt in het MER nader onderzocht.

2.3 Rijksbeleid

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SIVR²) bevat de visie van het Rijk op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland. Het Rijk streeft naar een krachtige aanpak die ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker voorop zet, investeringen prioriteert en ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt.

De ruimtelijke waarden die het nationaal belang waarborgen zijn opgenomen in 13 verschillende belangen. In de structuurvisie wordt ook aangegeven op welke wijze het Rijk deze belangen wil verwezenlijken.

De ontwikkeling past binnen het doel van het rijk om natuurwaarden, cultuurhistorische waarden en de biodiversiteit te versterken. Daarnaast draagt het bij aan het vergroten van de concurrentiekracht met een kwalitatieve aanvulling op de recreatieve sector.

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) vervallen met de inwerkingtreding van de nieuwe omgevingswet per 1-1-2024. Zie ook H4 voor meer toelichting op de procedure onder de nieuwe omgevingswet.

Conclusie rijksbeleid

Vanuit de SVIR komen geen randvoorwaarden of uitgangspunten naar voren die rechtstreeks doorwerken op het Voornemen. Geconcludeerd kan worden dat het plan passend is binnen het rijksbeleid.

² <https://open.overheid.nl/repository/ronl-archief-b78e7eec-caf3-437e-9b0e-2ed34836effc/1/pdf/structuurvisie-infrastructuur-en-ruimte-4.pdf>

2.4 Provinciaal beleid

Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

In de omgevingsvisie³ wordt beschreven hoe de provincie bijdraagt aan een toekomstbestendig Gelderland. De toekomstbestendige bijdrage is vertaald in twee hoofddoelen:

1. een duurzame economische structuur;
2. het borgen van de kwaliteit en veiligheid van onze leefomgeving.

De economische structuurversterking vraagt om een aantrekkelijk vestigingsklimaat, hiervoor zijn een goede bereikbaarheid en voldoende vestigingsmogelijkheden van belang. Maar dit betekent ook het borgen van een aantrekkelijke woon- en leefomgeving met de unieke kwaliteiten van natuur, water en landschap in Gelderland.

Het plangebied grenst aan het Gelders Natuurnetwerk, welke in de themakaarten⁴ behorende bij de omgevingsvisie tevens is aangegeven als 'water als verbinder'.

Gelders Natuurnetwerk (GNN)

De provincie heeft voor het deelgebied 54 van het Gelders Natuurnetwerk - direct grenzend aan het plangebied - de volgende kernkwaliteiten⁵ aangewezen:

- Stadslandschap met zandwinning en restantjes agrarisch gebied langs de randen;
- Ecologische verbinding Linge;
- Cultuurhistorische waarden van de historische stad, wateren en verkavelingsstructuren.

En als ontwikkelingsdoelen:

- Ontwikkeling ecologische verbindingzone Linge met parkachtige structuren met water en moeraszones;
- Vermindering barrièrewerking Amsterdam – Rijnkanaal;
- Ontwikkeling biotopen voor vlinders, reptielen en amfibieën en vogels van cultuurlandschappen;
- Ontwikkeling cultuurhistorische patronen en beheersvormen.

Omgevingsverordening Gelderland

In de Omgevingsverordening Gelderland⁶ wordt het gebied ook aangewezen als Nationaal landschap Rivierengebied. Ruimtelijke initiatieven in dit gebied zijn alleen mogelijk als die de kernkwaliteiten van een nationaal landschap niet aantasten. Daarnaast is het project gelegen in één van de Gelderse streken: Betuwe en Tielerwaard. Op basis van Afdeling 4.5 van de omgevingsverordening is voor de ontgronding een omgevingsvergunning benodigd.

Nationaal Landschap Rivierengebied

De provincies zijn verantwoordelijk voor de grenzen en kernkwaliteiten van de Nationale Landschappen. Het plangebied ligt in de Betuwe en grotendeels in Nationaal Landschap Rivierengebied⁷, in deelgebied Ommerense Veld en Rijswijkse Veld. Het rivierenlandschap kent vanouds een oost-west gerichte structuur met rivieren, uiterwaarden, dijken, oeverwallen en kommen.

³ https://media.gelderland.nl/Omgevingsvisie_Gaaf_Gelderland_07f3da27da.pdf

⁴ https://media.gelderland.nl/Wat_we_blijven_doen_Themakaarten_visie_2d180f7b09.pdf

⁵ https://geodata.gelderland.nl/bestanden/Geo-teksten/Dataset/POVE_B_Kernkwal_deelgeb/html/kernkwaliteiten54.html

⁶ <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR705323>

⁷ https://gldanders.planoview.nl/planoview/proxy/NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc05/doc/b_NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc05_10526.pdf

Als kenmerken van het gebied worden benoemd:

- Fraaie karakteristieke grootschalige openheid in contrast met de omgeving;
 - o Het Ommerense Veld wordt specifiek benoemd als grote open kom die laag ligt ten opzichte van de omringende kleinschalige oeverwallen;
- Opvallende afwezigheid van bebouwing en opgaand groen;
- Onregelmatige blok- en strokenverkaveling met slootpatronen en oude weteringen;
- Weidebouw;
- Rust, ruimte, donkerte.

Het is een open cultuurlandschap, enkel de plaatselijke boomgaarden en boomkwekerijen dragen bij aan de beslotenheid van de oeverwal. Hierdoor is er weinig contrast met het open komlandschap aan de flanken. Karakteristieke Betuwse grote T-boerderijen zijn op de oeverwal niet aanwezig. In de kom van het aangrenzende Ommerense Veld is nog wel de typische blokverkaveling met het open karakter herkenbaar. Het Ommerense Veld, ten noorden van het plangebied, is aangewezen als waardevol open gebied en tevens weidevogelgebied. Zie ook Figuur 4.

De hoofdontwatering van de oeverwal en kom naar de Maurikse Wetering is oorspronkelijk en karakteristiek. Aanvoer van water gebeurt via de Ommersche Tochtsloot welke wordt gevoed door de Linge, aan de zuidkant van het plangebied. De Linge is een herkenbaar landschapselement welke de 'backbone' vormt van de Lingemeren, maar ook voor de Betuwe in het algemeen een belangrijke rol heeft in de waterhuishouding, natuur en recreatie.

Het gebied kenmerkt zich verder door de verspreide bebouwing met weinig beeldbepalende boerderijen zoals die wel in omliggende deelgebieden voorkomen.

Koepelgids en Streekgids Betuwe en Tielerwaard (deelgebied Land van Maurik)

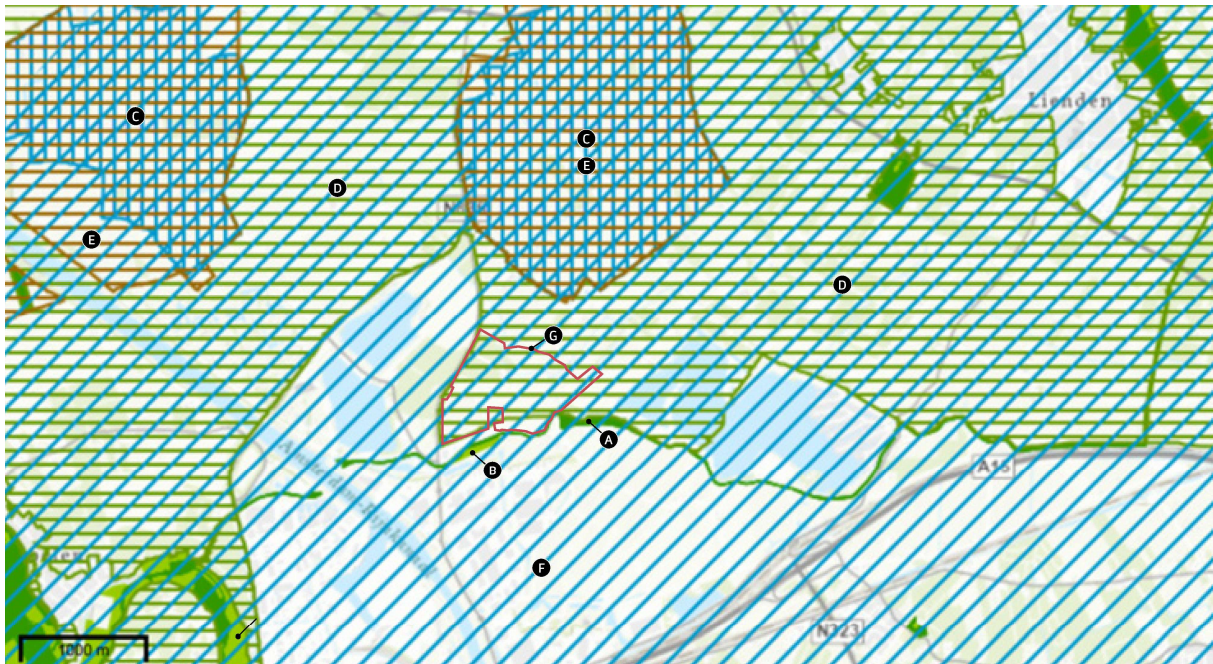
In de Streekgids Betuwe en Tielerwaard⁸ zijn de volgende ontwikkeldoelen opgenomen:

- Versterk de herkenbaarheid van de kommen;
 - o Vergroot het contrast met het open Ommerensche Veld en de besloten omliggende oeverwallen;
 - o Versterken van het recreatief netwerk door de kom;
- Versterk het landschapsmozaïek van de oeverwal;
 - o Zet in op een aantrekkelijke mix van grondgebruiksfuncties en sferen die bijdragen aan het versterken van het landschapsmozaïek;
 - o Voorkom het aan elkaar groeien van de dorpen door het ontwikkelen van 'groene wiggen' tussen de dorpen met ruimte voor landbouw, natuur, recreatie en incidentele bebouwing;
 - o Versterk de kleinschaligheid en afwisseling van het landschap door aanleg en beheer van groene landschapselementen zoals lanen, singels, boomgaarden, erfbeplantingen en bosschages;
 - o Versterk de recreatieve toegankelijkheid;
- (Her)ontwikkeling agrarische erven.

Intrekgebied

Daarnaast is het plangebied aangewezen als intrekgebied. Zie ook Figuur 4. Een intrekgebied is een beschermingsgebied van grondwater, waar het grondwater binnen duizend jaar bij een pompput voor de openbare drinkwatervoorziening kan zijn. In intrekgebieden is het verboden handelingen te verrichten ten behoeve van de winning van fossiele energie. Aangezien de voorgenomen ontwikkeling gericht is op natuur en kleinschalige recreatie zal dit geen belemmering zijn. Wel ontstaan met het plan mogelijkheden om grondwateraanvulling van het intrekgebied te verbeteren.

⁸ https://media.gelderland.nl/Streekgids_Betuwe_Tielerwaard_31f5c69240.pdf

Omgevingsverordening Gelderland

A Gelders natuurnetwerk	E Waardeval open gebied
B Groene ontwikkelingszone	F Intrekgebied
C Weidevogelgebied	G Plangebied
D Nationaal landschap (buiten GNN&GO)	

Figuur 4: uitsnede themakaarten Omgevingsverordening

Drinkwaterreserveringsgebied

Het plangebied is deels gelegen in een *minder kwetsbaar drinkwaterreserveringsgebied*⁹. In §4.3.8 van de Omgevingsverordening Gelderland zijn hiervoor verboden (artikel 4.45), vergunningsplichtige (artikel 4.46) en meldingsplichtige activiteiten (artikel 4.47) opgenomen.

Relevant zijn de volgende aspecten:

- Er geldt een verbod op mijnbouwwerken, het winnen van oppervlaktedelfstoffen valt volgens de mijnbouwwet niet onder de term mijnbouw;
- Er geldt een meldplicht voor:
 - Het roeren van de bodem dieper dan 30 m- maaiveld: dit geldt niet voor ontgrondingsactiviteiten.

Het minder kwetsbaar drinkwaterreserveringsgebied is voor de gebiedsontwikkeling derhalve niet belemmerend.

Conclusie provinciaal beleid

Doel van de Nationale Landschappen is de kernkwaliteiten van het gebied te behouden en verder te ontwikkelen. Naast de inzet op de kernkwaliteiten gaat de provincie de economische betekenis van de Nationale Landschappen vergroten door promotie en marketing.

Het Voornemen (zie H3) voorziet hierin door verbetering van de recreatieve ontsluiting met vrijliggende fiets-, wandel-, en kanoroutes. Daarnaast wordt uitbreiding en verbreding van horeca en verblijf gerealiseerd (“*Het landschap is prachtig, maar je moet er wel wat te drinken bij hebben*”).

⁹ Provincie Gelderland overweegt samen met regio Rivierenland de grenzen van het drinkwaterreserveringsgebied te wijzigen, het plangebied zou dan buiten het drinkwaterreserveringsgebied komen te liggen.

Samenwerking met de lokale producenten door inzet van meer kwaliteits- streekproducten bijvoorbeeld onder het Nationale Landschapslogo, biedt mogelijkheden voor imagoverbetering en daarmee vergroting van de economische betekening van het Nationale Landschap.

Het Voornemen voorziet naast de realisatie van een beperkt aantal recreatiewoningen ook in nieuwe natuur. Het voorgenomen plan is daarmee een aanvulling op het bestaande natuurbeleid zoals omschreven in de omgevingsvisie en kan bijdragen aan een kwaliteitswinst op het gebied van ecologie door de Linge als 'verbinder' te versterken.

Het Voornemen voorziet er ook in meer water in het intrekgebied vast te houden waardoor ook meer infiltratie naar de dieper gelegen grondwatervoorraden mogelijk is.

2.5 Beleid Waterschap Rivierenland

Legger en Waterschapsverordening

In het plangebied liggen enkele A, B, en C-watgangen (respectievelijk primaire, secundaire en tertiaire watgangen), zie Figuur 5. Deze watgangen zullen voor realisatie van het plan vergraven of deels gedempt en omgelegd moeten worden, waarvoor vanaf 1-1-2024 een omgevingsvergunning nodig is (voorheen watervergunning). De A-watgang welke moet worden omgelegd, is de Ommerse tochtloot. Daarnaast wordt nieuw oppervlaktewater gerealiseerd.

De ingrepen in het watersysteem zijn op basis van de Waterschapsverordening vergunbaar indien de aan- en afvoer- en bergingscapaciteit minstens gelijk blijven. Ook dient een eventuele afname in natuur te worden gecompenseerd door aanleg van natuurvriendelijke oevers. Aangezien de betreffende watgangen worden onderhouden door het waterschap, dient dit ook onderdeel te zijn van de watervergunning.

Leggerkaart Waterschap Rivierenland

- A** De Linge
- B** Ommerse tochtloot

Figuur 5: uitsnede Leggerkaart Waterschap Rivierenland

Regionale Adaptatie Strategie (RAS) Rivierenland

In de RAS¹⁰ wordt ingezet op het behouden en versterken van (natte) natuur, het vergroten van de biodiversiteit en het zoeken naar nieuwe natuurdoelen op andere plekken. “De natuurgebieden maken deel uit van een sterke groenblauwe dooradering in het landschap. Deze groenblauwe dooradering faciliteert berging en voorraad van zoet water voor de functies in het gebied en is tevens aantrekkelijk voor natuur en recreatie. De Linge is binnen de Betuwe hierin de blauwe draad. Verdere versterking geeft nog meer kansen voor landbouw, natuur en recreatie.”

Conclusie beleid waterschap

Het Voornemen (zie H3) voorziet in het handhaven van de aan- en afvoercapaciteit van het watersysteem door de A-watgang (Ommersche Tochtsloot) om te leggen. Door de aanleg van nieuw oppervlaktewater neemt de bergingscapaciteit van het gebied toe. Hiermee past het plan binnen de beleidsregels van het waterschap, en wordt tevens een bijdrage geleverd aan de regionale adaptatiestrategie.

2.6 Gemeentelijk beleid

Omgevingsvisie gemeente Buren

In de omgevingsvisie van de gemeente Buren¹¹ worden een aantal thema's genoemd:

- Natuur: het versterken van groene dooradering door het realiseren van een ecologische verbinding langs de rivier;
- Recreatie: kleinschalig en "duurzaam kwaliteitstoerisme in het multifunctioneel landelijk gebied”;
- Water en klimaatadaptatie: het voorkomen van wateroverlast en gevolgen van droogte door klimaatverandering, waarbij we de afvoer van water beperken en waterbergingsgebieden niet alleen gebruiken voor waterberging maar ook voor andere functies zoals klimaatbossen.

In de omgevingsvisie zijn recreatie-ontwikkelgebieden aangewezen om recreatie als economische kans te benutten, maar de rust en ruimte in het gebied te behouden. De gemeente Buren stelt dat de aangewezen gebieden al een concentratie aan functies hebben of kennen (door ontgronding) een transformatie waardoor het landschap al aan verandering is blootgesteld. Het plangebied valt binnen een van de recreatie-ontwikkelgebieden.

Bestemmingsplan buitengebied

Het plan past niet in het bestemmingsplan ‘Buitengebied 2008¹²’ (vastgesteld op 29-09-2009, per 1-1-2024 opgenomen in het tijdelijke omgevingsplan) van de gemeente Buren. De voor de herinrichting door tijdelijke zandwinning beoogde percelen hebben een agrarische bestemming, m.u.v. de te verplaatsen woningen. Grotebrugse Grintweg 12 en 14 hebben een archeologische dubbelbestemming.

Paraplubestemmingsplan archeologie

Het Paraplubestemmingsplan archeologie Gemeente Buren 2023¹³ deelt het gebied grotendeels in als Archeologisch Waardevol verwachtingsgebied 2 (A in Figuur 6). Daarnaast zijn enkele zones ingedeeld als:

- B) Archeologisch Waardevol Gebied 1 (‘Den Hevel’);
- C) Archeologisch Waardevol Gebied 2 (het erf op ‘Den Hevel’);
- D) Overige zone, beperkte aantasting (een boomgaard langs de Blauwe Kampseweg).

¹⁰ <https://cuatro.sim-cdn.nl/waterschaprivierenland/uploads/ras-rivierenland-klimaatbestendig-hr.pdf>

¹¹ https://pdc.buren.nl/wp-content/uploads/2022/06/Buren_Omgevingsvisie_V15d_WCAG.pdf

¹² https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.02140000BPBUITENGEBIED-/t_NL.IMRO.02140000BPBUITENGEBIED-.pdf

¹³ https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0214.BPArcheologie-BVA1/r_NL.IMRO.0214.BPArcheologie-BVA1.html

Paraplubestemmingsplan archeologie

A	Waardevol verwachtingsgebied 2	C	Archeologisch Waardevol Gebied 2 (het erf op 'Den Hevel')
B	Archeologisch Waardevol Gebied 1 ('Den Hevel')	D	Overige zone, beperkte aantasting

Figuur 6: uitsnede uit Paraplubestemmingsplan archeologie Gemeente Buren 2023, oranje omlijnd het plangebied

Dit betekent dat voor de werkzaamheden een omgevingsvergunning vereist is, tenzij middels archeologisch onderzoek wordt aangetoond dat er zich geen archeologische waarden (meer) bevinden.

Archeologisch onderzoek om vast te stellen of archeologische resten aanwezig zijn, en indien dit het geval is, hoe deze resten kunnen worden behouden, wordt in overleg met Provincie Gelderland en de regioarcheoloog (Omgevingsdienst Rivierenland) uitgevoerd. Een bureauonderzoek is reeds uitgevoerd, waarna kansrijke zones voor archeologie middels geofysisch onderzoek in beeld zijn gebracht. Als vervolgstap zal booronderzoek worden uitgevoerd.

Structuurvisie Lingemeren

Met de structuurvisie Lingemeren¹⁴ wordt ingezet op een algehele ontwikkeling tot een herkenbaar recreatief gebied, voor het gebied zoals weergegeven in Figuur 1.

In de structuurvisie wordt ingegaan op de gebiedsontwikkeling van de Lingemeren en de daarbij horende zandwinning. Het uitgangspunt van de visie is dat het gebied ontwikkeld wordt tot een aaneengesloten recreatieve zone met veel water en natuur.

De burenen

K3 kent de omgeving. Ten behoeve van de ontwikkeling van het Lingemeer en de Blauwe Kampse Plas zijn al vele gesprekken met de omgeving gevoerd. Een aantal behoeftes waar we - ook in de ontwikkeling van de Overbrugse Plas - verdere invulling aan willen geven zijn:

- Rust, ruimte en groen;
- Wandel- en fietspaden in aansluiting op bestaande wandel- en fietsverbindingen

¹⁴ https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0214.BUIV20120001-vg01/b_NL.IMRO.0214.BUIV20120001-vg01.pdf

Conclusie gemeentelijk beleid

Het Voornemen (zie H3) sluit aan bij de recreatieve doelstellingen uit de structuurvisie en omgevingsvisie. Het plan brengt hier enige nuance in aan: op basis van de behoeftes in de omgeving, is het Voornemen gericht op meer extensieve recreatie om de rust in het gebied te waarborgen. Dit wordt gecombineerd met recreatieve ontsluiting met vrijliggende fiets- en wandelpaden.

Daarnaast wordt sterk ingezet op de versterking van natuur, landschapswaarden en de beleving van het landschap wat het gebied ten goede komt.

Het plan past niet binnen het vigerende omgevingsplan: de percelen hebben een agrarische bestemming, m.u.v. de te verplaatsen woningen.

3 Het Voornemen

3.1 Projectdoelen

Het plangebied kent, mede door de al aanwezige elementen aangrenzend aan het plangebied, kansen voor versterking van de bestaande kwaliteiten en de belevingsmogelijkheden van het rivierengebied. Op basis van de gebiedsanalyse in H2 en de diverse beleidsdoelstellingen kunnen de volgende projectdoelen worden geformuleerd:

- **Winning bouwgrondstoffen**

Een belangrijk uitgangspunt is dat er bouwgrondstoffen vrijkomen om bij te dragen aan de vraag naar grondstoffen zoals omschreven in de Nationale Omgevingsvisie en het provinciale ontgrondingenbeleid (Provincie Gelderland, 2006). Dit is een primair doel, aangezien hiermee (zowel financieel als ruimtelijk) de middelen worden gecreëerd om duurzame herontwikkeling van het gebied met onderstaande doelstellingen mogelijk te maken.

- **Een klimaatrobuust Lingeland**

We versterken de omgeving van de Linge als ecologische verbinding en ‘blauwe draad’ met natuurvriendelijke oevers, (knot)wilgen, bloemrijk grasland, klimaatbossen en natuureilanden. De ontwikkeling van natte natuur faciliteert mogelijkheden voor waterberging en versterkt de biodiversiteit. Een klimaatrobuust Lingeland is van belang, om situaties zoals in januari 2023 te voorkomen^{15,16}. Samen met het Waterschap onderzoeken we daarom hoe de nieuwe plas kan bijdragen aan een verbetering van het peilbeheer. Daarnaast versterken we het contrast tussen het open komlandschap van het Ommerenveld en een meer gesloten landschap met kleinschalige fruitteelt, karakteristieke boerderijen, en natuur op de oeverwal welke wordt afgewisseld met open uitzicht over de plas, de Linge of de kom.

- **Beleving en verbinding**

We voorzien in kleinschalig en duurzaam kwaliteitstoerisme, waarvoor met het Plan Natuureilanden (onderdeel van de eerste fase Lingemeren) al een eerste aanzet is gegeven. Zowel in uitbreiding van het aantal overnachtingsplekken, als in verbreding van het aanbod, wordt de lokale economie gestimuleerd. De nadruk ligt op kleinschalig en duurzaam, om zowel de recreant als de natuur rust en ruimte te bieden. Daarnaast is een recreatie-horecavoorziening gepland.

Door middel van wandel- en fietsverbindingen en een brug over de Linge worden de verschillende functies van het gebied met elkaar verbonden, wordt natuur en landschap beleefbaar gemaakt en toegankelijkheid van en naar de aangrenzende kernen verbeterd. De wandel- en fietsverbindingen worden gescheiden van het bestaande wegennet, wat de verkeersveiligheid ten goede komt.

In het ontwerp (zie §3.3) worden de doelen nader gekwantificeerd. We kiezen een integrale benadering waarbij alle doelstellingen in balans kunnen worden behaald. Er is sprake van een doorontwikkeld ontwerp, waarvan de haalbaarheid op voorhand is getoetst op basis van de onderliggende grondbalans. In het MER wordt het basisplan nader onderzocht en verfijnd op basis van milieueffecten. In H4 wordt beschreven hoe de milieueffecten worden beoordeeld.

¹⁵ <https://nos.nl/artikel/2459774-wateroverlast-op-sommige-plekken-langs-linge-vanavond-wel-minder-regen-verwacht>

¹⁶ <https://www.gelderlander.nl/buren/overstromingsgevaar-rond-linge-is-geweken~a30b9aa9/>

3.2 Het proces tot nu toe

In voorbereiding op voorliggend NRD en de vergunningsprocedures zijn reeds diverse overleggen met Provincie Gelderland, Gemeente Buren, en Waterschap Rivierenland gevoerd. Op basis van de input en adviezen van voorgenoemde overheden, is het Voornemen zoals gepresenteerd in §3.3 tot stand gekomen. In Bijlage III is beschreven hoe de adviezen van de diverse overheden – tot het opstellen van voorliggend NRD - zijn verwerkt in het inrichtingsplan, en welke onderwerpen reeds nader zijn onderzocht.

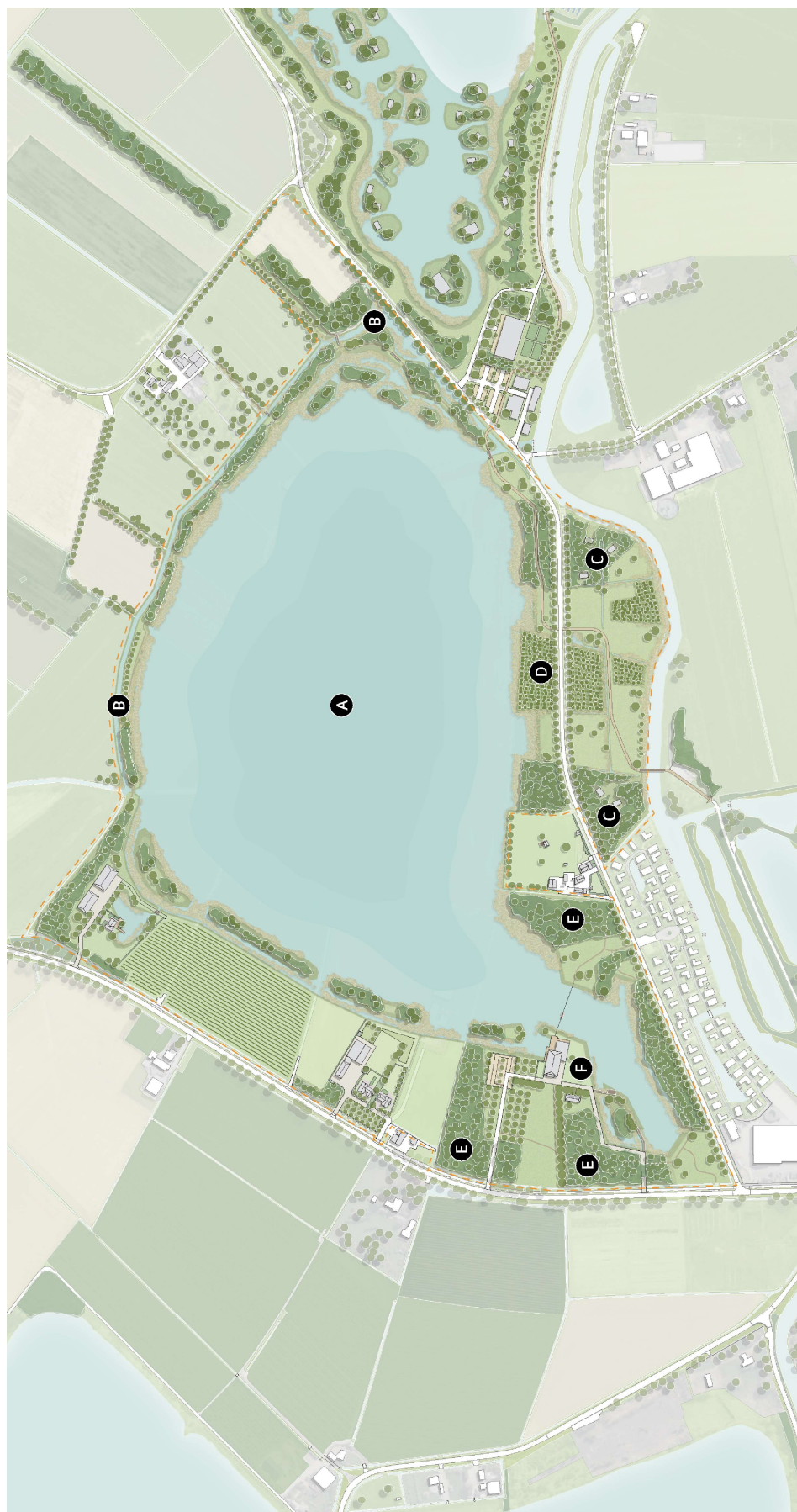
Samen met Bureau Toerisme analyseren we de doelgroepen en bijbehorende recreatiebehoefte in het gebied. Het routebureau van Uiterwaarde gaat met Gemeente Buren en Neder-Betuwe aan de slag met een wandelroutenetwerk, met hen overleggen we de nieuwe fiets- en wandelverbindingen.

3.3 De hoofdlijnen van het Voornemen

Bovenstaande doelstellingen bepalen de reikwijdte van het project en de zoekruimte van eventuele varianten en opties (wat valt wel en wat valt niet binnen het project). De scope van het uit te voeren onderzoek hangt hier nauw mee samen. Het ontwerp van het Voornemen moet aansluiten op deze doelstellingen.

Het Voornemen is niet in beton gegoten en kan aangepast of geoptimaliseerd worden met de inzichten die vanuit het participatieproces en de milieueffectenrapportage naar voren komen. Uitgangspunt is dat in het definitieve ontwerp invulling wordt gegeven aan de in §3.1 geschetste doelstellingen en, daarnaast bestaande functies een plek te geven in het ontwerp.

Bovenstaande is verbeeld in het Voornemen welke in Figuur 7 is weergegeven. Vervolgens wordt ingezoomd op de verschillende doelstellingen van het project en hoe die een plek hebben gekregen in het Voornemen.

Voornemen Overbrugse Plas

A	Overbrugse Plas	D	Griend
B	Omliegging Ommerensche tochtsloot	E	Droge bosschage
C	Natte bosschage (Broekbos)	F	Horeca

Figuur 7: het voornemen

Landschappelijke inpassing

Reeds voorafgaand aan het opstellen van voorliggend NRD zijn voorontwerpen van het inrichtingsplan de revue gepasseerd en overlegd met de diverse overheden. Naar aanleiding hiervan is onder andere aan de noordzijde van de nieuwe plas meer aansluiting gemaakt met de verkavelingsstructuur van het omliggende agrarische cultuurlandschap. Deze aansluiting is gemaakt middels versterking van de omliggende verkavelingspatronen. Aan de zuidzijde komt de verkavelingsstructuur terug in de oevers van de nieuwe plas, passend bij de kleinschaligheid van de oeverwal. De kleinschaligheid van de oeverwal is benadrukt door een meer cultuurlandschappelijke inrichting met grienden.

Aan de noord- en oostzijde komt, op de grens van de plas naar bestaand landschap, de verlegde Ommerensche tochtsloot te lopen. De tochtsloot is in het huidige landschap een element dat zich niet conformeert aan kavelstructuren. Het heeft een eigen lijn en kavelstructuren sluiten daar willekeurig op aan. Er is gekozen om dit principe voort te zetten: de tochtsloot als autonoom element die zich niet vervoegt naar aanwezige landschappelijke lijnen. Daarnaast zijn de aanwezige landschappelijke structuren aangezet met beplanting en zijn doorzichten richting de kom versterkt en behouden.

Bij de oostkant van de plas is ruimtelijk aansluiting gezocht bij de natuureilanden. Hier is in combinatie met de tochtsloot gekozen voor een meer natuurlijk beeld in de vorm van eilanden. In de huidige westzijde van het gebied ontbreekt een kleinschalige kenmerkende verkavelingsstructuur. Aansluiting hierop is minder voor de hand liggend. Hier is gekozen om aanwezige lijnen vanaf de Grotebrugse Grintweg te versterken en aan te vullen.

De afwisseling van de grienden met vochtig broekbos en drogere bossen versterkt de verkavelingsstructuur. Door middel van doorzichten contrasteert de kleinschaligheid en beslotenheid met de openheid van de plas en het Ommerense veld en wordt het landschapsmozaïek versterkt.

Langs de Ommerenveldseweg is een dubbele boomstructuur voorzien. Ter hoogte van de Blauwe Kampseweg is ruimte gelaten om de relatie tussen de Overbrugse Plas en de Linge te benadrukken. Daarna loopt de bestaande boomstructuur langs de Blauwe Kampseweg verder door. Dit is uitgewerkt in de kaartlaag 'Natuurtype en waterdiepte' welke als in Bijlage II van dit document als losse kaart is opgenomen.

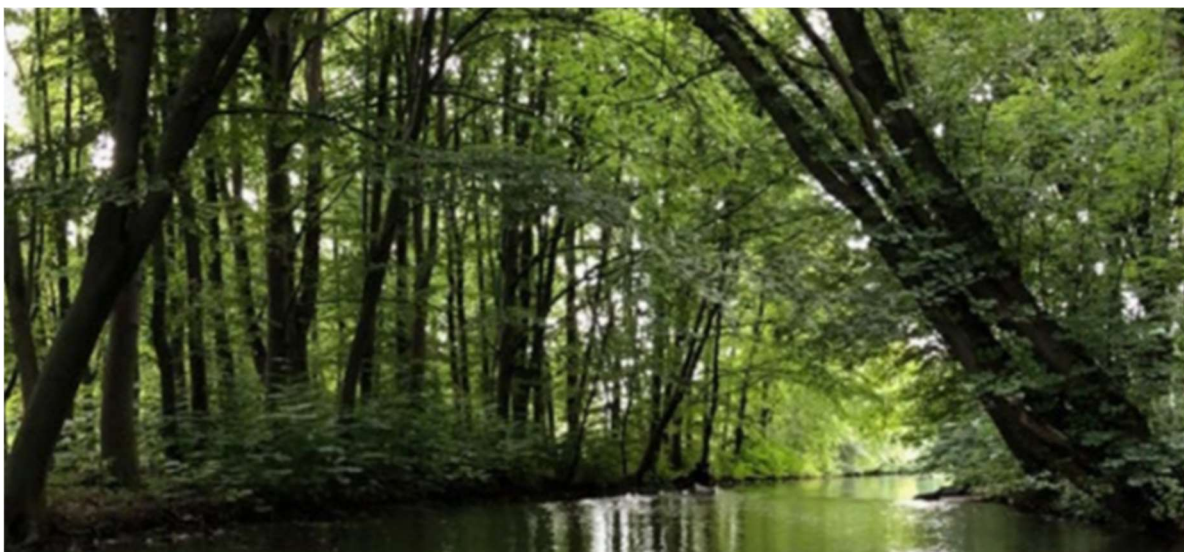

Figuur 8: Griend

De Overbrugse plas is bovendien onderdeel van een groter ensemble van plassen (de gebiedsontwikkeling Lingemeren) begeleid door de Linge zoals opgenomen in de Omgevingsvisie van de gemeente Buren. De plassen vormen gezamenlijk een nieuwe landschapslaag die het gebied een ander uiterlijk, structuur en beleving hebben geven. Het gebied fungeert mede als tegenhanger van het bedrijfsterrein Medel aan de zuidzijde van de Linge.

De plassen zijn gevat binnen een overkoepelend landschappelijk casco van historische wegen, markante punten en aanwezige structuren. De sturende elementen voor de inrichting van de plassen is anders dan die van het historische landschap. Bij de eerste zandplassen (de Beldert en de Batouwe) is er gestreefd naar een optimale benutting van grondstoffen wat heeft geresulteerd in rechte plassen met relatief steile oevers en smalle randen. Het Lingemeer en de Blauwe Kampse plas zijn al anders vormgegeven hier is meer ruimte gegeven aan andere functies zoals wonen, natuur en recreatie.

Bij de inrichting van de Overbrugse plas is gezocht naar een passende vorm die extra beleving van de nieuwe landschapslaag creëert. Ruime natuurlijke randzones. Meer afwisseling in vorm en structuur in tegenstelling tot de meer rechte plassen van De Beldert. Maar wel met aandacht voor cultuurhistorische structuren waarmee het landschap versterkt wordt. Zoals laanstructuren langs de wegen, bosschages en grienden. Dit draagt bij aan het kleinschalige karakter van de oeverwal in tegenstelling tot de openheid van de komgronden aan de noordzijde.

Figuur 9: Besloten bos

Winning

Om de winning van bouwgrondstoffen mogelijk te maken worden enkele bestaande panden verplaatst naar de westkant van het plangebied.

Uitgangspunten voor de nieuwbouw worden met de huidige bewoners afgestemd. Er wordt gestreefd naar een samenhangende bebouwing inclusief erfinrichting die passend is binnen de landschappelijke context van de Betuwe: een hoofdhuis met gekoppelde of vrijstaande opstallen ontworpen in samenhang met het erf.

- Grotebrugse Grintweg 14: verplaatsen agrarisch erf met opstallen, zie Figuur 10;
 - Hoofdgebouw met bijgebouwen;
 - Behoud van fruitgaard voor doorzetting van het fruitbedrijf;
 - Opstallen voor de bedrijfsvoering;
 - Vrijstaand en passend in de omgeving;
 - Vijver.

Verplaatsing Grotebrugse Grintweg 14

- A** Verplaatsing woonfunctie Grotebrugse Grintweg 14
- B** Verplaatsing bedrijfsopstallen Grotebrugse Grintweg 14
- C** Perceel Grotebrugse Grintweg 14
- D** Fruitteelt

Terreininrichting Grotebrugse Grintweg 14

- A** Woonhuis
- B** Bedrijfsopstallen voor fruitteelt
- C** Erf-toegangsweg
- D** Fruitteelt
- E** Vijver

Figuur 10: verplaatsing Grotebrugse Grintweg 14

- Grotebrugse Grintweg 10: verplaatsen bedrijf & woning, één nieuwe woning en één mantelzorgwoning worden toegevoegd, zie Figuur 11;
 - Hoofdgebouw met bijgebouw;
 - Gelijkwaardig in oppervlak en volumes;
 - Vrijstaand en passend in de omgeving;
 - Ruimte voor paarden en stalling caravans en metaalbewerking.
 - Het plan omvat geen nieuwe bedrijfsfuncties en ook geen uitbreiding van de bestaande bedrijfsfuncties. De oppervlaktes van de bedrijfsfuncties nemen af ten opzichte van de huidige vergunde situatie (755 m² t.o.v. 994 m²);
- Grotebrugse Grintweg 12: woning komt te vervallen en wordt samengevoegd met nr. 10.

Netto worden er dus geen woningen toegevoegd, enkel een tijdelijke mantelzorgwoning bij nr. 12. De oppervlakte aan woonbebouwing neemt hierbij af ten opzichte van de huidige situatie.

Uitgangspunten bij de nieuwbouw zijn circulariteit en duurzaamheid. Bij het slopen zal er waar mogelijk hergebruik plaatsvinden in de nieuwbouw. Uiteraard zal de nieuwbouw verder voldoen aan de meest recente duurzaamheidsvoorwaarden qua materiaalgebruik en energie.

Rond alle verplaatste woonfuncties (Grotebrugse Grintweg 10 en 14, incl. de tuinen) zijn spuitzones van 50 m opgenomen in de vorm van groenzones. Omdat nummer 14 bij de eigen fruitpercelen behoort, zijn spuitzones voor de eigen fruitteelt niet van toepassing.

Verplaatsing Grotebrugse Grintweg 10 & 12

- A** Verplaatsing woonfunctie Grotebrugse Grintweg 10
- B** Verplaatsing bedrijfsfunctie Grotebrugse Grintweg 10
- C** Verplaatsing woonfunctie Grotebrugse Grintweg 12
- D** Perceel Grotebrugse Grintweg 10

Terreininrichting Grotebrugse Grintweg 10

- A** Woonhuis 1
- B** Woonhuis 2 in combinatie met zorgwoning
- C** Paardenstal Bedrijfsruimte
- D** Caravanstalling
- E** Nieuwe toegangsweg
- F** Begrenzing spuitzone (50m1)

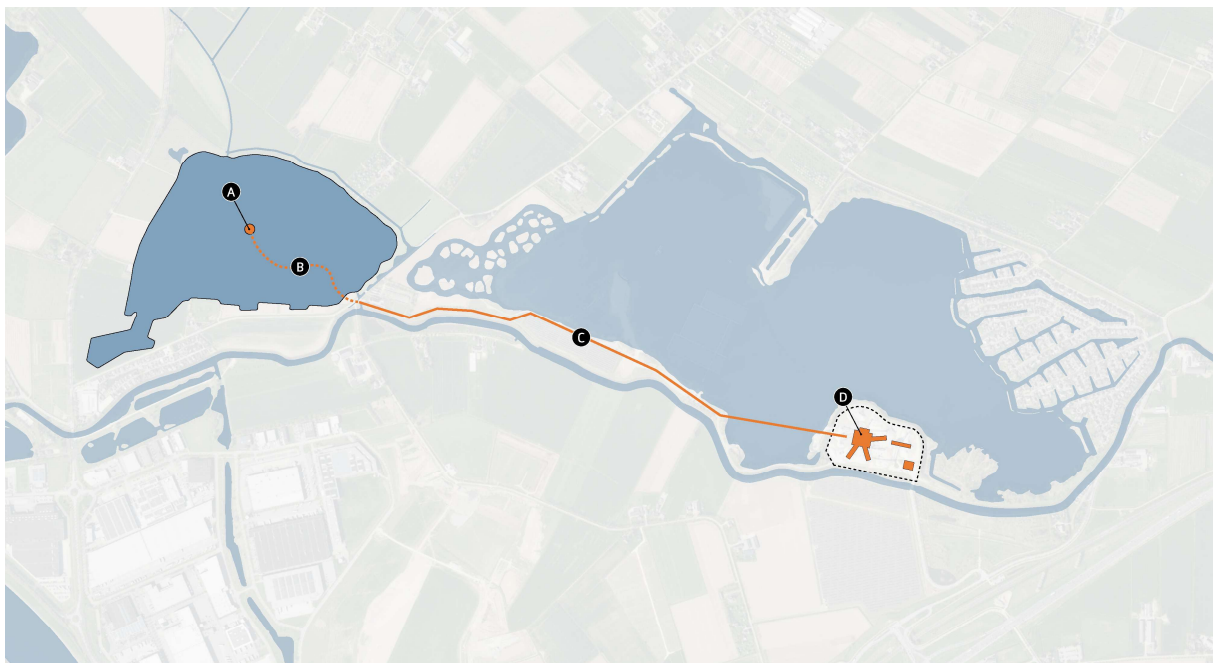
Figuur 11: verplaatsing Grotebrugse Grintweg 10 en 12

Na het verplaatsen van de woningen wordt gestart met het omleggen van de tochtsloot (zie §2.5) en de tijdelijke zand- en kleiwinning. Het huidige maaiveld bedraagt ca. NAP +4,3 tot +5,5 m.

De af te graven kleilaag reikt van 0,4 meter tot plaatselijk 3 meter beneden het maaiveld, de gemiddelde dikte is ca. 1,3 m. De klei (ca. 400.000 m³) zal via de Grotebrugse Grintweg en Medel worden afgevoerd naar de A15 of naar het Amsterdam-Rijnkanaal.

Het zand (ca. 4.000.000 m³) wordt vervolgens met de elektrisch aangedreven drijvende zandzuiger gewonnen tot ca. NAP -28 en via een persleiding afgevoerd naar het bestaande installatieterrein aan de parklaan in Echteld, zodat overlast voor de omgeving (geluid en vrachtverkeer) wordt geminimaliseerd. Zie Figuur 12.

De eerste drie meter beneden huidig maaiveld (NAP +4,3 tot 5,5 m) zullen met natuurvriendelijke taluds (1:7 of flauwer) worden afgewerkt. Vervolgens worden de taluds tot de diepte van de plas afgewerkt met een stabiel talud dat door middel van een oeverstabiliteitsonderzoek nader zal worden bepaald. Naar verwachting komt dit neer op een taludhelling van gemiddeld 1:4 (1 meter verticaal en 4 meter horizontaal).

Afvoer zand

A	Zandzuiger	D	Klasseerinstallatie
B	Afvoer zand (drijvende leiding)		
C	Afvoer zand (persleiding)		

Figuur 12: afvoer zand

Natuur

Natuurontwikkeling, realisatie van de fiets- en wandelpaden en overige bovengrondse inrichting vindt gefaseerd plaats. Zodoende wordt het gebied, waar mogelijk, snel opengesteld voor de omgeving en kan de natuur zich al in een vroeg stadium ontwikkelen.

Met het plan wordt circa 50 hectare nieuwe natuur ontwikkeld, waarvan 35 hectare waternatuur en 15 hectare landnatuur. In de profielen- en de themakaarten die als bijlagen bij deze NRD zijn opgenomen is inzichtelijk gemaakt hoe de oevers eruit komen te zien en welke oppervlakte van de plas dieper zal worden als gevolg van de zandwinning.

We kiezen voor natuurtypes die het gebied aantrekkelijker maken voor al in de omgeving voorkomende vogelsoorten van cultuurlandschappen zoals steenuil, grasmus en roek. Voor algemene amfibieënsoorten zoals gewone pad en bruine kikker wordt het gebied geschikt door de natuurlijke oevers en randen. Plasdraszones kunnen een bijdrage leveren aan habitat voor met name steltlopers en doortrekkende watervogels. Diepe plassen zijn erg geschikt als leefgebied en overwinteringsgebied voor duikeenden en futen.

Doordat agrarische grond wordt omgevormd zullen er ook soorten zijn die niet profiteren van het plan. In de uit te voeren ecologische onderzoeken en in het MER zal hier ook op in gegaan worden zodat een goed beeld ontstaat van de voor- en de nadelen.

Door langs de oevers van de plas flauwe taluds (1:7 of flauwer) en ondieptes tussen de natuureilanden en de plasoevers toe te passen ontstaan er verschillende rietzones. Waterriet is hoog riet dat jaarrond diep in het water staat. Oeverriet staat het merendeel van het seizoen in ondiep water. Vochtig/droog riet is riet op oevers wat het merendeel van het jaar droog staat. Met name de eerste twee rietzones zijn geschikt voor rietvogels zoals grote karekiet, rietgors, kleine karekiet, waterral en roerdomp. De derde zone is typisch habitat voor rietzanger, blauwborst en waterral. De tweede zone kan ook geschikt zijn als habitat van de grote modderkruiper, waarvan de aanwezigheid door ecologisch onderzoek reeds is aangetoond.

Figuur 14: grote modderkruiper

Figuur 13: blauwborst (foto: Robby Roos)

Klimaatadaptatie

K3 heeft onderzocht of de nieuwe plas als waterberging kan dienen, zowel om water in het gebied te houden, als om wateroverlast te beperken. Het waterschap ziet daarnaast een meekoppelkans om middels de plas het peilbeheer van het gebied te verbeteren.

Onder normale omstandigheden wordt de Tochtsloot gevoed door de Linge welke via enkele andere watergangen en een sifon onder het Amsterdam-Rijnkanaal door, tussen Buren en Geldermalsen weer aansluit aan op de Linge.

Uit de overleggen met het waterschap, en waarnemingen in het veld, blijkt dat het tijdens natte periodes kan voorkomen dat de stromingsrichting ter hoogte van het plangebied omdraait en dat water vanuit het Ommerenveld, via de Tochtsloot, naar de Linge stroomt. Aangezien de Linge in die situaties over het algemeen ook hoog staat, resulteert dit in moeilijk te beheersen waterstanden in het peilgebied. Door toepassing van een stuw aan de noordzijde van de plas, kan water vanuit de Tochtsloot de plas worden ingelaten wat het peilbeheer ten goede komt.

In situaties met hoogwater op de Linge, wordt water het gebied uitgedempt naar de Nederrijn en het Amsterdam-Rijnkanaal middels de gemalen bij Randwijk, Zoelen en Maurik. Een inlaat van de Linge naar de plas, kan het systeem in calamiteitsituaties ontlasten. Zodoende wordt het lozen op het Amsterdam-Rijnkanaal en de Nederrijn beperkt en kan meer water in het gebied worden vastgehouden.

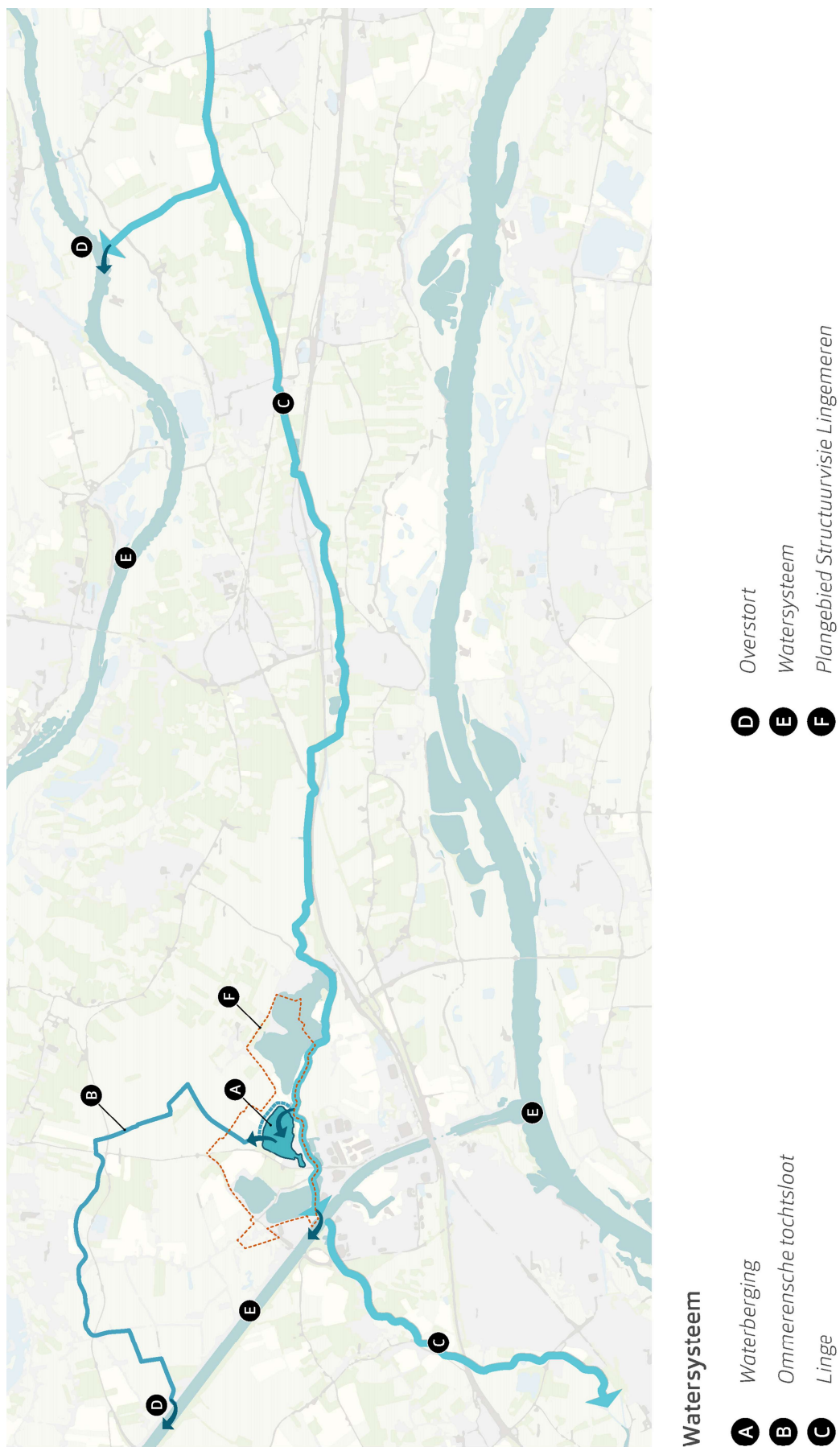
Tijdens droge periodes of een grote watervraag (beregening fruitgaarden tijdens nachtvorst) kan water via een tweede stuw beschikbaar worden gemaakt om de Ommersche Tochtsloot en daarmee het agrarische achterland van de komgronden van meer water te voorzien. Zie ook Figuur 15.

In overleg met het waterschap wordt in het Voornemen uitgegaan van het omleggen van de Ommersche Tochtsloot, zonder een (in)directe verbinding met de plas. In het ontwerp wordt ruimte gereserveerd voor de stuwen, zodat een tijdelijke functie als waterberging na realisatie van de plas nader uitgewerkt kan worden.

Op verzoek van de provincie is de waterbalans reeds nader uitgewerkt in een separate memo welke in het MER zal worden opgenomen, deze is ook opgenomen in de bijlagen van Bijlage III. Zonder inzet als berging is ca. 13 ha aan vochtige vegetaties en/of gemengd bos nodig om de toename in verdamping te compenseren, hierin voorziet het plan met ca. 15 ha. Mocht later wel voor inzet van de plas als berging worden gekozen, dan bedraagt de toename in verdamping (excl. de compensatie door de nieuwe natuur) ca. 10% van het volume wat in de plas kan worden geborgen of geïnfiltreerd, in plaats van afgevoerd te worden naar het Amsterdam-Rijnkanaal of de Nederrijn. De inzet als berging is daarmee al voldoende compensatie op de waterbalans. In dat geval is ca. 0,7 ha aan riet benodigd om de extra nutriëntenbelasting op de plas te kunnen verwerken in geval van een toekomstige inzet als waterbuffer. Het ontwerp voorziet in 3,5 ha riet.

Als aandachtspunt is in het kwaliteitsteam van de provincie nog benoemd:

- In het ontwerp dient rekening gehouden te worden met gebruik van pesticides bij de fruitgaard, door afwatering van de fruitgaard te scheiden van de plas. Dit is opgenomen in het ontwerp.

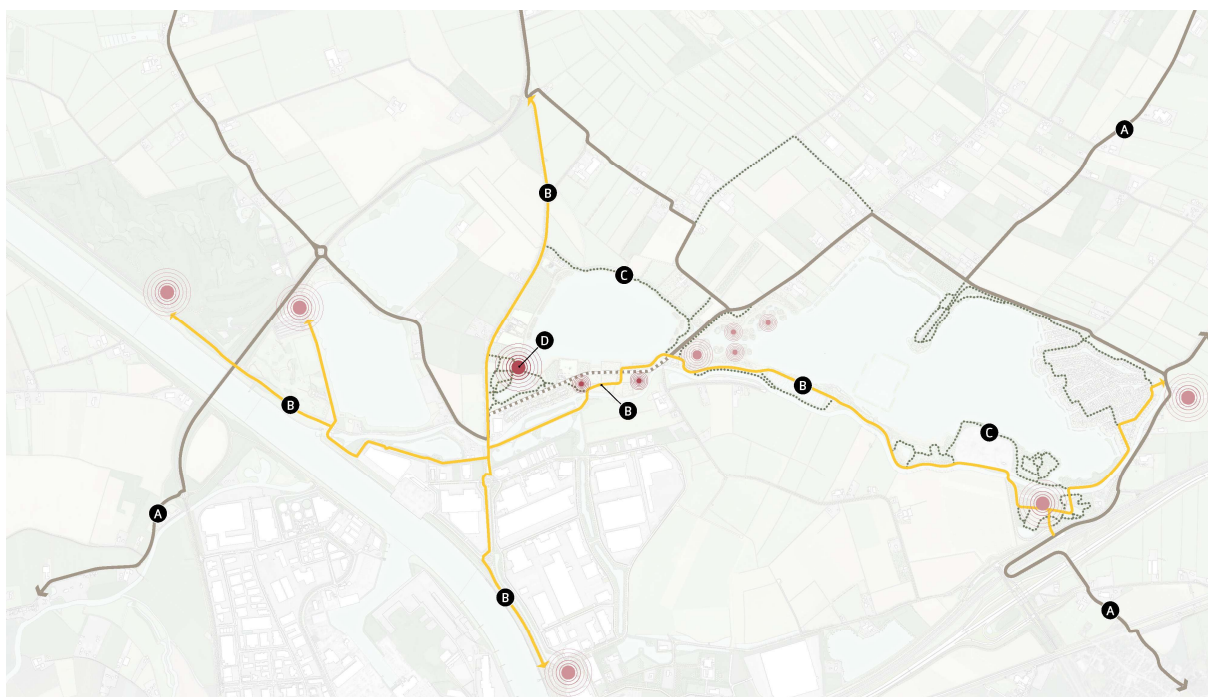

Figuur 15: de Linge, Ommersche tochtsluit (en aansluitende watergangen) en de voorziene waterberging. In de huidige situatie wordt op verschillende locaties water het gebied uitgelaten tijdens hoogwater op de Linge

Recreatie

Ontwikkeling van de nieuwe struin- en wandelpaden en de aanleg van het nieuwe fietspad sluiten aan op de bestaande structuren in de omgeving en op de recreatieve routes die in de eerste fase van de gebiedsontwikkeling zijn aangelegd. De doorgaande fiets- wandelroute loopt langs de Linge en zorgt voor een verbinding tussen de woonkern Lingemeer aan de oostzijde en de doorgaande fietsroute langs de Grote Brugse Grintweg aan de westzijde. Rondom de nieuwe plas zijn wandelroutes voorzien die eveneens aansluiten op bestaande structuren.

De recreatieve verbindingen zijn weergegeven in Figuur 16 en op groot formaat opgenomen in Bijlage II.

Recreatieve verbindingen

A Bestaand fietsnetwerk (ANWB)	C Wandelroutes Lingemeren
B Uitbreiding fietsnetwerk	D Recreatief punt (toekomstig/bestaand)

Recreatieve verbindingen Overbrugse Plas

A Nieuwe fiets/wandelroute (Lingepad)	C Nieuwe brug over de Linge
B Struinroutes (kleine informele wandelpaden)	D Recreatief punt (horeca en natuurhuisjes)

Figuur 16: recreatieve verbindingen

Zodra de natuur zich voldoende heeft ontwikkeld om een besloten rand rondom het open water en het komlandschap te vormen, na verwachting circa 3 jaar na aanleg, kan gestart worden met de extensieve verblijfsrecreatie bestaande uit 5 zelfvoorzienende recreatiehuisjes in een recreatief boslandschap (zie Figuur 19). Zodoende vormt de Overbrugse Plas een buffer tussen de grootschalige recreatie bij De Beldert, en de natuur; kleinschalige recreatie; en de woonwijk Lingemeer.

Daarnaast wordt ruimte gegeven aan een recreatie-horecavoorziening. De ontsluitingsstructuur sluit aan op de omliggende wandelpaden, waaronder via een trekpontje waardoor extra recreatieve meerwaarde ontstaat. Zie Figuur 18.

Figuur 17: zelfvoorzienende recreatiewoning (Cabiner)

Lingebos met kleinschalige verblijfsrecreatie

A Kleinschalige extensieve verblijfsrecreatie (conform Natuureilanden)	D Wilgengriend
B Droge bosschage	E Doorgaande Lingeroute (wandel- en fietspad)
C Natte bosschage (broekbos)	F Nieuwe brug over de Linge

Figuur 19: kleinschalige verblijfsrecreatie

Horeca bestemming

A Horecavoorziening aan het water	D Toegangsweg
B Parkeervoorziening in boomgaard	E Droge bosschage
C Werkschuur voor beheer	F Wandelroutes (met trekpontje)

Figuur 18: horeca

3.4 Het Alternatief

Gezien het feit dat dit plan zo nauw is verbonden aan de locatie, de eigendomssituatie en de bestaande structuurvisie is het niet zinvol of realistisch om een alternatieve locatie te onderzoeken. In het MER worden dan ook geen locatie-alternatieven beoordeeld, maar is gekozen voor een inrichtingsalternatief.

Het inrichtingsalternatief 'Agrarisch' is gekozen om een groter aandeel van de agrarische functie in het gebied te kunnen behouden. Hiermee wordt aansluiting gezocht bij het huidige politieke klimaat, waarbij behoud van landbouwgronden en zorgdragen voor een goed landbouwkundig economisch model meer centraal staan. Tevens kan ook tegemoet worden gekomen aan de behoefte aan rust en ruimte bij omwonenden.

In de variant 'Agrarisch' wordt aangesloten op de aanwezige verkavelingsstructuur. Natuurwaarde wordt met name bereikt middels de brede rietoevers en enkele natuureilanden. Daarnaast zorgen cultuurhistorische landschapselementen zoals landschapshagen, rabatboschages en populieren-opstanden voor een verdere verrijking van de natuurwaarde in het gebied. De aanwezige agrarische gronden worden langs de randen ingezaaid met een bloemrijk kruidenmengsel ter bevordering van de biodiversiteit. De Ommersche tochtsloot is aan de noordzijde langs de kavelgrens doorgetrokken en bovenlangs via de Harensestraat verbonden met de bestaande A-watergang.

De recreatie heeft een nog extensiever karakter: geen verblijfsrecreatie, wel is een nabijgelegen vogelkijkhut voorzien. Het 'Lingebos' vervalt, de grond blijft in gebruik als agrarisch grasland en de nieuwe wandel-/fietsverbinding volgt de oever van de Linge. Er wordt aan de noordzijde een kleinere lengte aan struin- en wandelpaden toegevoegd. De brug over de Linge heeft een nevenfunctie als 'koeienbrug' voor de agrariër die ook aan de overkant van de Linge gronden in gebruik heeft. De horecavoorziening aan het water heeft ook een ingetogener karakter maar vormt nog steeds een aangename verblijfplaats aan het water.

Zie Figuur 20 en Bijlage IV.

Zowel in het Voornemen als in het Alternatief, willen we het gebied mooier maken zonder dat het wordt overlopen. Behoud van de rust is voor de omgeving een belangrijk uitgangspunt. De keuze voor het Alternatief is dan ook mede afhankelijk van de nog te verkrijgen input uit de omgeving (de participatie).

Alternatief Overbrugse Plas

A	Overbrugse Plas	D	Populierenopstand
B	Omlegging Ommerensche tochtsloot	E	Boschhage
C	Agrarisch gronden met kruidenrijke akkerranden	F	Horeca

Figuur 20: alternatief 'Agrarisch'

4 Inhoud en aanpak van het onderzoek

4.1 Onderzoeksvragen

Ter onderbouwing van het ontwerp, de omgevingsvergunning voor de ontgrondingsactiviteit, de wijziging van het omgevingsplan, en het onderliggende MER, worden de komende planfase een aantal gerichte onderzoeken uitgevoerd. De onderzoeken dienen om vast te stellen:

- of het project uitvoerbaar is;
- in welke mate het Voornemen of het Alternatief bijdragen aan de projectdoelen;
- in welke mate tijdens de uitvoering hinder op kan treden (geluid, stof, veiligheid).

Voor het gehele Lingemeren-gebied in eigendom van de initiatiefnemer (Lingemeer, Blauwe Kampse Plas, Natuureilanden, Overbrugse Plas) is een integraal beheerplan opgesteld. Dit wordt in het MER derhalve niet verder beschouwd.

4.2 MER-aspecten en beoordelingscriteria

In Tabel 3 is een overzicht gegeven van de projectdoelen, de onderwerpen welke in het MER nader worden onderzocht, en de criteria waarop wordt beoordeeld of effecten gunstig, ongunstig of neutraal zijn. De onderwerpen en criteria kunnen tijdens de onderzoeken wijzigen, op basis van voortschrijdend inzicht. De milieu-aspecten worden conform de vigerende normen onderzocht, indien van toepassing.

Een aantal van de in het MER onderzochte onderwerpen hebben direct raakvlak met de projectdoelen, de effecten kunnen dan ook kwantitatief (bij benadering) of kwalitatief worden beoordeeld op de bijdrage die geleverd wordt aan de projectdoelen (en daarmee de beleidsdoelstellingen waarop de projectdoelen zijn gebaseerd). Andere onderwerpen hebben betrekking op een veilig woon- en leefmilieu en worden getoetst aan grenswaarden, indien beschikbaar. Bij zowel het Voornemen als het Alternatief wordt er bestaande bebouwing verwijderd en wordt er nieuw gebouwd. Uitgangspunten daarbij zijn circulariteit en duurzaamheid. Bij het slopen zal er waar mogelijk hergebruik plaatsvinden in de nieuwbouw. Uiteraard zal de nieuwbouw verder voldoen aan de meest recente duurzaamheidsvoorwaarden qua materiaalgebruik en energie. Omdat hier verder geen onderscheid zit tussen het Voornemen en het Alternatief wordt dit niet als apart toetsingskader onderzocht.

Voor de vergelijking tussen het Voornemen en het Alternatief worden de effecten met plussen en minnen op een vijfpuntschaal beoordeeld ten opzichte van de referentiesituatie (Tabel 2). Onderscheid tussen bijvoorbeeld een positief effect en een sterk positief effect, kan bijvoorbeeld worden gemaakt als het Alternatief een gunstiger effect heeft dan het Voornemen.

Tabel 2: Beoordelingsschaal

Score	Betekenis	Wanneer toegekend
--	sterk negatief effect ten opzichte van de referentiesituatie	dit zijn effecten die dusdanig groot/ernstig zijn dat de haalbaarheid, uitvoerbaarheid of vergunbaarheid van dat het Alternatief ter discussie staat.
-	negatief effect ten opzichte van de referentiesituatie	effect is te mitigeren/accepteren
0	geen effect ten opzichte van de referentiesituatie	geen/beperkt effect ten opzichte van de referentiesituatie
+	positief effect ten opzichte van de referentiesituatie	effect leidt tot een verbetering ten opzichte van de referentiesituatie
++	sterk positief effect ten opzichte van de referentiesituatie	effect leidt tot een sterke verbetering ten opzichte van de referentiesituatie

Tabel 3: de projectdoelen, milieuaspecten en beoordelingscriteria

Doel	Milieuaspect	Beoordelingscriterium	Wijze van beoordeling effecten
Winning bouwgrondstoffen	Bodem	Bodemkwaliteit	Kwantitatief/kwalitatief: bruikbaarheid materiaal, effecten door sanering of verspreiding van mogelijk aanwezige verontreinigingen, effecten a.g.v. het geschikt maken voor winning bouwgrondstoffen (sloop, verwijderen verhardingen, dempen/aanleg watergangen (NEN5725)
		Grondbalans	Kwantitatief: de hoeveelheid vrijkomende bouwgrondstoffen
Een klimaatrobuust Lingeland	Natuur	Natuurdoelstellingen	Kwantitatief: de oppervlakte natuurdoel welke wordt gerealiseerd
		Soortenbescherming (biodiversiteit)	Kwalitatief: toetsing op soortenbescherming en mogelijkheden welke ontstaan voor nieuwe flora en fauna en beschermde soorten
		Gebiedsbescherming (GNN, Natura 2000, stikstof)	Kwalitatief / kwantitatief (toe- of afname van stikstofdepositie)
	Water	Grondwaterstanden en stijghoogte	Kwantitatief (MORIA-grondwatermodel): i.r.t. de gebruiksfuncties en grondwaterrisico's als zetting en wateroverlast
		Kwel/infiltratie	Kwantitatief
		(grond)waterkwaliteit	Kwantitatief: verspreiding van grondwaterverontreinigingen en invloed op oppervlaktewaterkwaliteit
		Zoetwaterbeschikbaarheid/peilbeheer	Kwantitatief: invloed op de waterbalans en mogelijkheden voor verbetering van het peilbeheer
	Landschap, cultuurhistorie en archeologie	Landschappelijke waarden / Ruimtelijke kwaliteit	Kwalitatief: versterking, behoud, of verlies van bekende en aantoonbaar te verwachten waarden
		Cultuurhistorische waarden	
		Archeologische waarden	
Beleving en verbinding	Recreatie	Verbreiding aanbod	Kwantitatief / kwalitatief (i.r.t. doelgroepen en recreatiebehoefte)
		Recreatieve verbindingen	Kwantitatief: de lengte van nieuwe vrijliggende fiets- en wandelverbindingen
		Aantrekkende werking	Kwalitatief: behoud rust, wensen uit de omgeving volgend uit de participatie
		Regionale economie	Kwantitatief: prognose bezoekersaantallen
-	Woon- en leefmilieu	Omgevingsveiligheid (tijdens en na realisatie)	Kwalitatief: instructieregels Bkl
		Verkeer (tijdens en na realisatie)	Kwantitatief / kwalitatief (verkeersveiligheid, Wegenverkeerswet, ASSV)
		Geluid (tijdens en na realisatie)	Kwantitatief: o.b.v. modelberekeningen en grenswaarden, Bkl
		Luchtkwaliteit (tijdens en na realisatie)	Kwantitatief: o.b.v. modelberekeningen en grenswaarden, Bkl
		Geur (tijdens en na realisatie)	Kwantitatief: o.b.v. instructieregels Bkl
		Oeverstabiliteit	Kwantitatief (CUR113)

Referentiesituatie

In het MER worden het Voornemen en het Alternatief (zowel de realisatiefase als de gebruiksfase) beoordeeld ten opzichte van de referentiesituatie. De referentiesituatie is de huidige situatie aangevuld met autonome ontwikkelingen, oftewel de toekomstige situatie die ontstaat als de voorgenomen activiteit niet wordt uitgevoerd. Plannen en projecten waarover al een bestuurlijk besluit is genomen en die onherroepelijk zijn, en waarvan het dus aannemelijk is dat deze gevolgen hebben voor het plangebied, zijn onderdeel van deze autonome ontwikkeling.

5 Hoe gaan we verder?

5.1 Omgevingscommunicatie

Onze communicatie met en naar de omgeving is gericht op zorgvuldigheid, openheid, transparantie en het benutten van kansen uit de streek. Dit betekent dat wij de omgeving tijdig over de plannen informeren en hen op de hoogte houden van de ontwikkelingen. Wij reiken zo de bewoners de hand en betrekken ze binnen de vigerende beleidskaders bij het meedenken en aanvaarden van het voorgenomen plan. Wij zijn dan ook zeer geïnteresseerd in de ideeën van omwonenden om zo tot een breed gedragen inrichtingsplan te komen. Kansrijke en breed gedragen ideeën worden meegenomen in de afweging voor het definitief ontwerp. Wij organiseren periodiek een informatiemoment, tevens wordt regelmatig een nieuwsbrief uitgebracht.

De bewoners van Grotebrugse Grintweg 10, 12 en 14 en Blauwe Kampseweg 1 zijn reeds betrokken in het plan, om invulling aan hun wensen qua wonen en werken binnen het plangebied te kunnen geven.

5.2 Overzicht te nemen planstappen

Zoals te lezen is in het eerste hoofdstuk van dit startdocument, zijn wij verplicht een mer-procedure uit te voeren voor de realisatie van de tijdelijke zandwinning. Voor dit project wordt een 'uitgebreide procedure' gevolgd. Hiervoor is een standaard procedure opgesteld (zie afbeelding 10), die wij in grote lijnen aanhouden voor de planstappen. Als aanvulling op deze procedure leggen wij het startdocument ter visie.

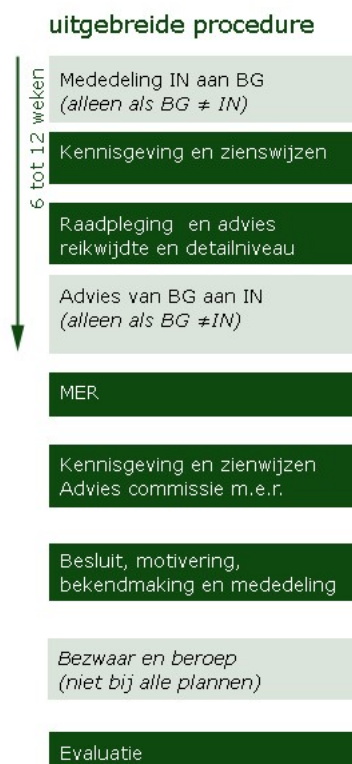
De nieuwe omgevingswet is ingegaan op januari 2024, daarom wordt een wijziging van het omgevingsplan aangevraagd middels STOP/TPOD of TAM-IMRO.

Om meer in detail te treden, geven wij hier een overzicht van de voorgenomen planstappen:

- a. In de aanloop naar een (definitief) document van deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau is er de mogelijkheid voor eenieder om te **participeren**, mede op basis van dit startdocument dat ter inzage wordt gelegd. Er wordt voor omwonenden en omliggende grondeigenaren een inloopbijeenkomst georganiseerd, waarbij wij het Voornemen en het Alternatief presenteren. In gesprekken met omwonenden halen wij reacties op de plannen op. Als blijkt dat ideeën vanuit de omgeving kansrijk zijn voor het ontwerp, nemen wij deze mee in het verdere ontwerpproces. De provincie Gelderland en de gemeente Buren informeren via een kennisgeving waar en wanneer het startdocument ter inzage ligt en hoe daarop gereageerd kan worden (zie § 5.4 over de gecoördineerde procedure). Naast het ter inzage leggen zal het startdocument ook (tegelijk) voorgelegd worden aan de commissie mer om ook vanuit deze commissie voldoende input te ontvangen voordat het mer-traject wordt opgestart.
- b. Wij **raadplegen** de bij de planuitwerking **betrokken bestuursorganen en belangenorganisaties**. In dit geval zijn dat primair de provincie Gelderland, de gemeente Buren, en waterschap Rivierenland. Wij leggen hen het plan voor en vragen hen advies uit te brengen op het plan.
- c. Wij **stellen het milieueffectrapport (MER) op**, waarin de effecten van het voorgenomen plan op het milieu benoemd worden. Daarnaast is dit het moment waarop wij het definitieve ontwerp opstellen. De uitkomsten van de diverse onderzoeken en de opmerkingen/ideeën uit de omgeving vormen de input voor het verfijnen en aanscherpen van het ontwerp. Het MER wordt voorafgaande aan het ontwerp-omgevingsplan en de ontwerp omgevingsvergunning voor advies aan de Commissie mer voorgelegd.

- d. De provincie Gelderland en de gemeente Buren **leggen het wijzigingsbesluit omgevingsplan en de ontwerp-omgevingsvergunning voor de ontgrondingsactiviteit met als onderbouwing het MER (gecoördineerd) ter inzage**, waarbij inspraak mogelijk is. Eenieder die betrokken is of zich betrokken voelt bij het plan, wordt in de gelegenheid gesteld om gedurende een periode van zes weken zijn/haar zienswijzen naar voren te brengen.
- e. De provincie Gelderland en de gemeente Buren **maken de definitieve besluiten bekend**. Het bevoegd gezag stelt het plan vast als voldoende rekening is gehouden met de gevolgen voor het milieu en hoe wij omgaan met eventuele ingebrachte zienswijzen. Dit laatste wordt samengevat in een zogenoemde reactienota.

De omgeving kan naast een bijdrage op de inloopbijeenkomsten een reactie geven tijdens de participatie- en formele inspraakmomenten, zie stap a en d. Formele en informele reacties worden waar mogelijk in de planvorming meegenomen. Er wordt een reactienota als bijlage in het MER opgenomen, zodat een ieder kan zien of en hoe reacties hun inbedding hebben gekregen.

Afbeelding 10. Overzicht van de te doorlopen mer-procedure (IN = initiatiefnemer, BG = bevoegd gezag, MER = milieueffectrapport)
(Bron: Kenniscentrum InfoMil)

5.3 Procedure

Het plan past niet in het bestemmingsplan 'Buitengebied 2008' (vastgesteld op 29-09-2009) van de gemeente Buren, dit bestemmingsplan is opgenomen in het (tijdelijke) omgevingsplan van rechtswege welke vanaf 1-1-2024 in werking is getreden. De voor de herinrichting door tijdelijke zandwinning beoogde percelen hebben een agrarische bestemming, m.u.v. de te verplaatsen woningen. Grotebrugse Grintweg 12 en 14 hebben een archeologische dubbelbestemming.

Met inwerkingtreding van de nieuwe omgevingswet, worden bestaande bestemmingsplannen en het Activiteitenbesluit over een periode van 8 jaar omgezet naar het omgevingsplan.

Om de ontwikkeling planologisch mogelijk te maken, wordt een wijziging van het omgevingsplan onder de Omgevingswet aangevraagd.

De gemeente Buren is het bevoegd gezag voor de planologische procedure (wijziging omgevingsplan). Zij wint tevens advies in bij de andere bestuurslagen. Voorliggende planontwikkeling wordt in zijn totaliteit door de verschillende bevoegde gezagen afgestemd en besproken.

Onder de nieuwe omgevingswet, is voor ontgrondingsactiviteiten > 100.000 m³ (artikel 4.6 van het Omgevingsbesluit) de Provincie het bevoegd gezag. Zij kan voor activiteiten binnen de omgevingsvergunning advies inwinnen bij de relevante bevoegde gezagen.

Omdat voor de ontgrondingsactiviteit al een project-MER noodzakelijk is, wordt de plan-MER hierin meegenomen. De wijziging van het omgevingsplan wordt tegelijk met de ontgrondingsactiviteit in procedure gebracht. Om die reden wordt één gecombineerde plan- en-project MER opgesteld. Het document wordt verder aangehaald als: MER.

Het MER, waarin de milieueffecten staan beschreven, wordt samen het wijzigingsbesluit omgevingsplan en de ontwerp omgevingsvergunning ter inzage gelegd. Een reactie op de zienswijzen wordt als bijlage bij de verdere besluitvorming opgenomen.

Naast de direct betrokken bevoegde gezagen worden de volgende partijen actief betrokken in het participatieproces:

- bewoners / eigenaren van percelen binnen en aangrenzend aan het plangebied;

5.4 Planning

- NRD ter inzage in maart 2025, verwerking advies commissie m.e.r.;
- Inloopbijeenkomsten omgeving, vanaf maart 2025;
- Keukentafelgesprekken omgeving, vanaf september 2024;
- Onderzoeken uitvoeren en MER opstellen, concept gereed mei 2025;
- Omgevingsplan en omgevingsvergunning samen met MER ter inzage, juni 2025;
- Vaststellen besluiten september 2025.

5.5 Contactgegevens

Initiatiefnemer:

K3Delta
Wanraaij 2
6673 DN Andelst
Postbus 200
6660 AE Elst (Gld.)

De heer K. (Kas) Lange
Tel. 024 348 88 00
k.lange@k3.nl

Bevoegd gezag Omgevingsvergunning:

Provincie Gelderland
Postbus 9090
6800 GX Arnhem
Tel: 026 359 91 11

Bevoegd gezag wijzigen Omgevingsplan:

Gemeente Buren
Postbus 23
4020 BA Maurik
Tel: 0344 579200

Bijlagen

- I. Overzicht Lingemeren, voornemen 'Natuur'
 - a. Inrichtingsplan voornemen 'Natuur'
 - b. Principe doorsnedes voornemen 'Natuur'
- II. Themakaarten voornemen 'Natuur'
 - a. Functieoverzicht
 - b. Natuurtype en waterdiepte
 - c. Recreatief netwerk
 - d. Concept Waterlegger
- III. Memo updates ontwerp d.d. 4-6-2024
- IV. Overzicht Lingemeren alternatief 'Agrarisch'
 - a. Inrichtingsplan alternatief 'Agrarisch'
 - b. Principe doorsnedes alternatief 'Agrarisch'
- V. Themakaarten alternatief 'Agrarisch'
 - a. Functieoverzicht
 - b. Natuurtype en waterdiepte
 - c. Recreatief netwerk